

De generale lasten en ongelden bedragen in anno 1760/1	f 157.616, 15, 4
en daarentegen de winsten	<u>f 81.210, 15, 8</u>
dus de lasten de winsten surpasseeren	f 76.405, 19, 12

De lasten en ongelden in het voorige boekjaar waren	f 175.061, 16, 8
en de winsten en voordeelen	<u>f 78.237, -, 4</u>
dus meerder lasten dan winsten	f 96.824, 16, 4

waaruyt blijkt dat het boekjaar 1760/1 in vergelijking van het vorige gesloten is met een mindere veragtering tot een aansienelijk montant van f 20.418,16,4.

Fol. 853v.

[fol. 854] De uitgaven over 1760/61 lagen f 13.116 boven de memorie van bezuiniging, maar de inkomsten waren f 6748 hoger. Het laatste getuigt van goed bestuur. Om nog meer verbetering te bewerken zijn de bezuinigingen die raad extraordinaris Nicolaas Harting heeft opgesteld, toegezonden, met bevel er in marge zorgvuldig op te antwoorden. De domeinen brachten bij verpachting maar rsd 5085 op, ofwel rsd 473 minder dan het voorafgaande jaar. Dit beviel niet, maar men verwacht dat na een vermindering de burgervaart weer zal groeien, wat verbetering zal brengen. Maar het is beter wanneer een gunstiger resultaat door een betere verkoop van textiel wordt bereikt. Betreffende de restanten moeten de schulden van de vorsten van f 9736 allengs vereffend worden. De bestelling, hoewel wat groter [fol. 855] dan gewoonlijk, zal uitgevoerd worden. Boven de bestelde contanten van f 72.000 zal nog f 24.000 worden gezonden, om het op 17 augustus wegens geldgebrek opgenomen bedrag van rsd 16.000 af te lossen. Bevolen is contanten uit Batavia te bestellen. Laatst is dat niet gebeurd, want er is maar f 28.800 besteld en voldaan. Over de verantwoordingen van de belastingen van de gewezen resident te Gorontalo, Thomas Thornton, is opheldering gevraagd, maar het antwoord was onvoldoende. Er is een exacte opgave van wat hij moet vergoeden gevraagd, om zo een einde te maken aan deze afkeurenswaardige zaak. Onder de huishoudelijke zaken valt op te maken, dat uit de inlandse soldijboekjes blijkt dat er een voordeel van f 8715 is geweest. Dit is gunstig, maar het is ongunstig [fol. 856] dat er bij de kerk-school visites tussen dominee Ulpianus van Sinderen en het koninkje van Siau, Ismaël Jacobsz, wederzijds beschuldigingen zijn geuit. Er is het bestuur verzocht bij ieder van hen navraag te doen naar de grond hiervan. Personalia. Koopman en fiscaal Matthijs Diderik van Haak is naar Batavia verlost met behoud van rang, maar met stilstand van gage. Personalia. De Zeelie zal de bestelde waren en andere behoeften, gespecificeerd in de brief uit Ternate van 31 augustus, overbrengen. Verder wordt verwezen naar de geheime en gewone brieven uit Ternate en het antwoord daarop.

MAKASSAR

[fol. 857] Uit Makassar is dit jaar ontvangen: 9 last katjang, 5134 pikol sapanhout en 300 slaven, samen met enige andere posten f 39.046. Daarheen is met de Noord Nieuwland op weg naar Banda, en met een inlands vaartuij verzonden: 57 pakken Coromandelse, 16 pakken Bengaalse en 10 pakken Suratse textiel, met levensmiddelen en andere benodigheden voor een waarde van f 45.810. Wat aan de bestelling ontbreekt volgt in februari met de Jager. Bij terugkeer zal dit schip van Java's Oostkust rijst meenemen. Aan sapanhout, het enige andere belangrijke retour vandaar, is geen behoefte, want de voorraad is 2.365.064 $\frac{3}{4}$ lb, wat voor twee jaar voldoende is. De gewone vergaderingen over Makassar zijn op 29 november en 2 december 1762 gehouden. [fol. 858] Voor de inlandse zaken zou, zoals het voorafgaande jaar, naar de brieven verwezen kunnen worden. Toch wordt daaruit aangehaald dat er nog geen uitzicht is op vrede tussen Compagnies bondgenoot de koning van Boni en de prins van Wadjo, Aru Panike. Boni bracht een formidabele krijgsmacht op de been en ontving assistentie van de Compagnie met geld, twee kleine vaartuigen etc. Verschillende omstandigheden waren in zijn voordeel en zo had het de mogelijkheid om het gehucht Panike te overmeesteren en de rust op Celebes te herstellen. De koning van Boni stelde